

Живите лаборатории – надеждни решения за запазване здравето на почвата

Автор(и): Растителна защита
Дата: 02.07.2024 Брой: 7/2024

Животът на Земята зависи от здравите почви, които се намират в основата на нашите хранителни системи. Почвата осигурява чиста вода и местообитания за биологичното разнообразие, като същевременно допринася за устойчивостта спрямо изменението на климата.

За съжаление според последните изследвания от 60 до 70 % от почвите в ЕС „боледуват“, т.е техният здравословен статус е напълно разрушен. Сред основните проблемите на почвата са ерозия, загуба на биоразнообразие, загуба на плодородие и органично съдържание.

Почвата е крехък ресурс, който трябва да бъде внимателно управляван и защитен за бъдещите поколения. Създаването на само един сантиметър почва може да отнеме стотици години, а в същото време загубата на почва може да стане за броени секунди, например след една екстремна дъждовна буря или индустриален инцидент.

Мисията на ЕС за опазване на почвите "EU Soil Mission" е една от новостите в програмата за изследвания и иновации "Horizon Europe" за 2021 г. - 2027 г. Ключов елемент в тази мисия е създаването на 100 живи лаборатории, които ще осъществят прехода към здрава почва на територията на Съюза.

Живите лаборатории за опазване на здравето на почвите са инициативи, насочени към изследователи, фермери, лесовъди и представители на професионални асоциации, съветници, мениджъри и собственици на земя, специалисти по градско и пространствено развитие, хранителни и биоикономически компании, потребителски асоциации, местни общности, културни и творчески индустрии, граждани, граждански и обществени организации, включително НПО и представители на правителството.

Националното събитие за устойчиви почви NATI00NS събра учени и експерти в София на 21 юни 2024 г. Участници от Селскостопанска академия бяха учените доц. д-р Гертана Кунчева и гл. ас. Мария Иванова от Институт по почвознание, агротехнологии и защита на растенията "Никола Пушкарров". Акцентите на събитието, проведено в столицата, бяха мисията на ЕС за почвите, живите лаборатории и кандидатурите за живи лаборатории в страната.

Целта на двустранния европейски проект е да се направи жива лаборатория за почви в България, като част от общо 100 в Европа. Живата лаборатория ще бъде съвкупност от участници от различни региони в страната и земеделски стопани с различни култури и мащаб на отглеждани земи и култури. Също така ще могат да участват и хора, които развиват компостиране и произвеждат натурални торове за обогатяване на почвите, както и институти от ССА за съхранение на знание и умения.